

15.06.2021

Bakliyat Sektöründen Haberler

Karadeniz Bölgesi 2021 Bakliyat
Hasadı

Kaynak: <https://pulsepod.globalpulses.com/>

Ahmet Utku Bayır
TARIM SEKTÖRLERİ ŞUBESİ

Karadeniz Bölgesi 2021 Bakliyat Hasadı

Hindistan yarıştan kopmuş durumdayken, bu yıl Karadeniz bölgesinde bakliyat ekili alan miktarında bir düşüş olacak mı? GPC, bu sorunun cevabını bulmak adına Rusya, Ukrayna ve Kazakistan'daki kaynaklarına ulaştı.

Karadeniz bölgesinin başlıca bakliyat üreten ülkelerinde bakliyat ekimi devam ediyor. Başlangıçta, bazı bölgelerdeki serin hava ve yağışlı iklim, ekim sezonunun başlamasını geciktirdi; ancak üreticiler, devam eden haftalarda iyi iş çıkardı.

Rusya, Karadeniz bölgesinin en büyük bakliyat üreticisi konumunda. Tarımsal Piyasa Araştırmaları Enstitüsü Genel Müdürü Dmitry Rylko, ülkenin güneyinde yer alan bakliyat ekim alanlarındaki üreticilerin sarı bezelye, mercimek ve nohut ekimlerini tamamladıklarını belirtti. Daha kuzeyde yer alan Batı Sibirya'da ise ekim süreci yeni başlıyor.

Ukrayna'ya baktığımızda ise UkrAgroConsult kurucusu Sergey Feofilov, soğuk ve yağışlı havanın nohut ve mercimek ekimini geciktirdiğini, ancak sarı bezelye ve barbunyada bir sorun olmadığını bildirdi. Sarı bezelye hariç tüm bakliyat ürünlerinin ekimi neredeyse tamamlandı; sarı bezelye ekiminin tamamlanması için ise bir hafta süreye daha ihtiyaç var.

Kazakistan'da seyreden soğuk iklim, ekim sezonunun başlamasını geciktirdi; ancak JSC Atameken-Agro firmasının yöneticisi olan Kintal Islamov, ekim işleminin 25 Mayıs tarihine kadar tamamlanacağını öngörüyor. Islamov, bu tarihin üreticilerin geçen yıl erken ekime başladıkları tarih olduğunu da sözlerine ekledi.

Karadeniz bölgesinde üretilen başlıca bakliyat mahsulü sarı bezelyedir. Nohut, mercimek, Ukrayna'da üretilen barbunya, önemli miktarlarda üretilen diğer bakliyat ürünleri arasında bulunuyor. Yazının devamında, bölgenin büyük bakliyat üreticileri arasında yer alan üç ülkedeki durumu daha yakından inceleyeceğiz.

Rusya

Bu yıl bahar mevsiminin serin ve yağışlı geçmesi, Rusya'da ekim sürecini geciktirmekle kalmadı, aynı zamanda özellikle bakliyat üretiminde kilit bir bölge olan Rostov'daki üreticilerin ekim planlarını suya düşürdü.

Rylko, "Bölgede yağışlı hava hakimdi, dolayısıyla üreticiler tarlalara zamanında giremedi. Ne kadarlık alanda ekim yapılmadığını söylemek için henüz çok erken, ancak planlanan kadar bakliyat ekimi gerçekleşmediğini rahatlıkla söyleyebiliriz." şeklinde konuştu.

Rylko, bu gecikme ve zorlayıcı koşullara rağmen bu yıl bakliyat ekilen alanın, Stavropol ve Krasnodar'da bulunan sarı bezelye alanlarının önemli ölçüde artışıyla birlikte geçen yıla göre % 5-10 arttığını tahmin ediyor. Sarı bezelye ekili alanın, bir önceki yıla göre 12.000 hektarlık bir artışla 88.000 hektar olduğu tahmin edilmektedir. Bu artış, 2020-21 sezonunda tüm bakliyat ürünlerinde fiyatların yüksek olması, bazı bölgelerde alışılmışın dışında kışlık buğdayda yüksek

yeniden tohumlama oranı ve Rusya hükümetinin 2 Haziran'dan itibaren buğday, mısır ve arpa ihracatına uygulayacağı yeni vergilerle açıklanmaktadır.

Rusya'nın bakliyat üretiminin büyük bir kısmı ihracata ayrılmaktadır. Nohut ve mercimekte ise üretimin yaklaşık % 85-90'ı ihraç edilmektedir. Bununla birlikte, sarı bezelyede üretimin %60-70'i hem bireysel tüketime yönelik gıda hem de hayvan yemi olarak yurt içinde tüketilmektedir.

Rusya, yılda genellikle 1 milyon ton bakliyat ihraç ediyor. 2020-21 sezonunda bugüne kadar Rusya'nın sarı bezelye ihracatı 740.000 tonu buldu. En büyük alıcılar ise Pakistan (170.000 ton), İtalya ve Türkiye (her biri 130.000 ton) oldu. Nohut ihracatı ise 255.000 tonu buldu; yüksek vergi oranlarına rağmen Hindistan, 75.000 ton ile Rusya'dan en fazla nohut ithal eden ülke konumunda. Son olarak, Pakistan ve Türkiye'nin en büyük ithalatçı ülkeler olduğu mercimek ihracatı ise 55-60.000 tona ulaştı.

Rylko, "Pakistan'ın bu sezon mahsulü verimli değildi, ülke yaklaşık 200.000 ton Rus bakliyatı ithal etti. Pakistan, tarihinde ilk kez Rusya pazarına bu kadar agresif bir şekilde girdi" şeklinde konuştu.

Üç bakliyat ürünü için de stoklar neredeyse tükendi. Rylko, Rusya'nın 2021-22 sezonuna yılsonu stoku bulunmadan girmesini bekliyor.

Rusya'nın 2021 bakliyat üretiminden bahsedecek olursak, özellikle ekimi yeni yapılan nohut ve mercimek ürünlerinde mahsulün nasıl olacağını söylemek için henüz erken. Rylko, sarı bezelyede ihracat arzının çoğunun üretildiği güney Rusya'daki mahsulün şu anda iyi durumda olduğunu belirtti.

"Zaman zaman soğuk hakim olsa da hava koşulları çoğunlukla iyiydi. Bazı ek sıcaklık ekipmanlarına ihtiyacımız var. Ancak genele baktığımızda mahsul iyi. Bunlar zahmetli ürünler. Aşırı sığağa veya aşırı yağışa dayaklı değiller. Zaman içerisinde, bu yılın mahsul beklentisini belirlemek için adımlarımızı dikkatli atmamız gerekiyor." dedi.

Ukrayna

Ukrayna, özellikle çamurlu zeminin tarla ekipmanlarının taşınmasını zorlaştırdığı ülkenin orta ve batı kesimlerinde ekim süreci gecikmelerine neden olan uzun, yağışlı ve serin bir bahar geçirdi. Güney kesimde ise koşullar daha elverişliydi, üreticiler daha erken ekim yapabiliyordu.

Feofilov, "Bu yıl ürünler arasında çetin bir rekabet yaşandı. COVID-19 salgını, ekili alanları oldukça artan mısır ve ayçiçeği gibi emtiaların fiyatını artırdı. Bu durum, çiftçilerin bu yıl ekim kararlarını etkileyen en önemli faktörlerden biriydi." dedi.

Feofilov, bu yılki sarı bezelye ekili alanın geçen yıla benzer şekilde yaklaşık 230-250.000 hektar olacağını tahmin ediyor. Fiyatlardaki iyileşme ve olumlu ihracat talebi nedeniyle nohut ekili alanın ise geçen yıla nazaran ufak bir artışla 22-25.000 hektar olmasını bekliyor. Feofilov, barbunya ekili alanın geçen yıla benzer şekilde 44-48.000 hektar olacağını tahmin ediyor. Bununla birlikte mercimek ekili alan, hem Hindistan'daki yüksek vergiler nedeniyle düşen

piyasa beklentileri hem de kaliteli tohum arzının yetersizliği nedeniyle önemli ölçüde azaldı. Feofilov, yüksek kaliteli tohum kıtlığının Ukrayna'daki tüm bakliyat ürünleri için karşılaşılan en büyük zorluk olduğunu söyledi.

Ekinlerin, önümüzdeki üç ila dört hafta boyunca yeterli miktarda yağış alması gerekecek. Feofilov, iklim koşullarına ek olarak, yakıt gibi pahalı hale gelmesi durumunda saha çalışmasını etkileyebilecek kalemlerin fiyatını da dikkate alıyor.

Pazarlama tarafında ise, Ukraynalı bakliyat tüccarları Hindistan'ın bakliyat ithalatı üzerindeki kısıtlamaları gevşetmeye devam edeceğinden umutlu. Tüccarların bir gözü de hem bireysel tüketim hem de hayvan yemi için sarı bezelyeye yoğun talep gösteren Çin'de.

Feofilov, "Bu uzun bir süreç. Ukrayna Bakliyat Birliği, sürecin ve evrak işlerinin nasıl hızlandırılacağı konusunda Çin'deki yetkililerle istişarelerde bulunuyor."

2020-21 sezonunda Ukrayna, Nisan ayına sonuna kadar 320.000 ton sarı bezelye ihraç etti. Feofilov, bu sezon sonuna kadar 20-30.000 ton daha ihraç edileceğini tahmin ediyor. Şu ana kadar 18.000 ton olan nohut ihracatının ise toplam 25.000 ton olacağını öngörüyor. Barbunyada ise 18.000 ton ihracat tahmini mevcut. Mercimekte ise 2020 hasadının 3.500 ton olmasından yola çıkarak en fazla 1.500 ton ihracat beklentisi var.

Feofilov, hesaplamalarını dikkate alarak Ukrayna'nın 2020-21 sezonunu 12.000 ton sarı bezelye, 20.000 ton nohut ve 25.000 ton barbunya stokuyla bitireceğini tahmin ediyor. Ukrayna barbunyasının ana alıcısı Avrupa Birliği, ancak Feofilov iç tüketimin de arttığına dikkat çekiyor.

"Geçen yıl Ukrayna 75.000 ton barbunya üretti, bunun yarısından fazlası yurt içinde tüketildi".

Barbunya, geleneksel Ukrayna mutfağının bir parçası; ancak Feofilov, artan tüketimin aynı zamanda sağlıklı beslenmeye yönelik artan eğilimden kaynaklandığını belirtiyor.

"Ancak şu an Ukrayna'da yerel gıda enflasyonu yüksek. Bu durum, COVID-19'un olumsuz etkilerinden biri. Nüfus aşılandığında, bu eğilim yeniden canlanacak."

Ukrayna Bakliyat Ekili Alan Verileri

PULSE CROP	2019	2020	2021
Yellow peas	253,000	239,000	230-250,000
Chickpeas	30,000	12,000	22-25,000
Lentils	7,300	3,300	3-5,000
Kidney beans	42,000	49,000	44-48,000

Kazakistan

Kazakistan'da, bir süre gecikmeye rağmen bakliyat mahsullerinin çoğunda yarıdan fazla ekim yapıldı. Tek istisna, üreticilerin ılıman hava koşulları geldikten sonra ektikleri nohut

mahsulüdür. Islamov, geçen yıla göre sarı bezelye ekim alanlarının azaldığını, mercimek ve nohut ekim alanlarının ise arttığını belirtti.

"Bunun nedeni, Afganistan'dan yıllık bazda yoğun bir bezelye talebi olmasına rağmen, mercimek ve nohutun bezelyeden daha karlı olmasıdır."

Üreticilerin, daha karlı olan keten tohumu ve kolza tohumu gibi yağlı tohumlara yönelmesiyle son yıllarda Kazakistan'da bakliyat üretimi düşüş göstermiştir. 2018 yılında 424.500 hektar bakliyat ekildi. Bu rakam 2019 yılında 210.800 hektara, 2020 yılında ise 181.000 hektara düştü.

Ulusal İstatistik Kurumuna göre Kazakistan, 2020-21 sezonunda şimdiye kadar 44.621 ton sarı bezelye, 27.199 ton mercimek ve 3.391 ton nohut ihraç etti. Islamov, devreden ürünün ise düşük olmasını bekliyor.

Kazakistan Bakliyat Ekili Alan Verileri

PULSE CROP	2019	2020	2021
Peas	88,021	106,690	Not available
Chickpeas	18,051.1	10,611.2	Not available
Lentils	101,937.2	61,265.3	Not available

Kazakistan Bakliyat Üretimi (ton)

PULSE CROP	2018	2019	2020
Peas	136,541.7	108,129.7	118,446.1
Lentils	253,552.4	75,386.1	51,069.4
Chickpeas	15,900.5	8,773.8	6,640.9
Beans	1,096.9	584.9	472.1

Kazakistan Bakliyat İhracatı

PULSE CROP	2018	2019	2020	2021 (Jan – Mar)
Peas	80,851.2	69,389.6	61,177.3	22,292.0
Lentils	170,968.3	173,214.8	62,023.2	7,995.7
Chickpeas	516.1	5,954.2	5,394.4	562.8
Beans	0.5	220.0	0.5	0.0